

Pārskats par vērtajiem un noraidītajiem fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem publiskās apspriešanas ietvaros

Nr. p.k.	Iesniedzējs, saņemšanas datums	Priekšlikums/iebildums	Izstrādātāja viedoklis un komentāri
--	-	Publiskās apspriešanas laikā priekšlikumi vai iebildumi nav saņemti.	-

Pārskats par saņemtajiem institūciju atzinumiem

Nr. p.k.	Iesniedzējs, saņemšanas datums	Priekšlikums/iebildums	Izstrādātāja viedoklis un komentāri
1	VARAM, 21/07/2020	Pārskata 2.1.sadaļā aprakstītā vispārējā pieeja un SIVN procesa pamatprincipi (teksts līdz rindkopai, kas sākas ar vārdiem "SIVN procesā ir ievērotas četras stadijas") būtu lietderīgs jau Pārskata 1.sadaļā, pēc 1.1. apakšsadaļas	Komentārs nav ņemts vērā. Vides pārskata 1. nodaļā ir raksturots plānošanas dokuments.
2	VARAM, 21/07/2020	2.1.tabulā "SIVN aspektu ietekmju vērtēšanas kritēriji" lūdzam papildināt ar informāciju (papildu kolonnu), kurā norādīt, vai konkrētais ietekmju vērtēšanas kritērijs attiecināms uz notekūdeņu vai dzeramā ūdens investīciju plāna sadaļu; lūdzam ņemt vērā, ka šajā tabulā norādītajiem konkrēto jomu kritērijiem un to izvērtējumam jābūt strukturētiem atbilstoši 3.sadaļā esošās situācijas un 4.sadaļā, kurā analizēta vides ietekmes pēc Investīciju plānā aprakstīto darbības prioritāšu īstenošanas, izmantotajai struktūrai (piemēram, 2.1.tabulā nav norādīts plūdu risks).	Komentārs nav ņemts vērā. Ietekmju novērtējums veikts vides pārskata 4. nodaļā. Vides pārskata 2. nodaļā ir teikts, ka "Papildus 3.8. nodaļā veikts plūdu riska novērtējums un apkopota informācija par nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijām. Ņemot vērā to, ka Investīciju plāns neparedz pasākumus, kas saistīti ar plūdu riska mazināšanu, šis aspekts nav vērtēts ietekmju kontekstā."
3	VARAM, 21/07/2020	2.1.tabulā norādīts SIVN aspekts "Augsnes un grunts piesārņojums", kur kā piemērs iekavās norādīta tikai decentralizētās kanalizācijas sistēmas, tomēr lūdzam izvērtēt arī centralizētās kanalizācijas sistēmu novecojušo korodējušo tīklu, savienojumu vietu radītās eksfiltrācijas ietekmi uz augsnes un grunts piesārņojumu	Komentārs daļēji ņemts vērā. 2.1. tabula precizēta, dzēšot iekavās norādītos piemērus.
4	VARAM, 21/07/2020	Pārskata 3.sadaļā minēts, ka esošo situāciju var pielīdzināt "0" alternatīvai, ja šis investīciju plāns netiek īstenots. 3.1.2. attēlā redzams, ka ir panākts ekoloģiskās kvalitātes uzlabojums 2020.gadā, salīdzinot ar situāciju 2015.gadā, kas varētu būt saistīts ar vides politikas īstenošanu, kā arī ieguldījumiem ūdenssaimniecības infrastruktūrā kopš 1995.gada. Lai novērstu pārpratumu, ka gadījumā, ja "0" alternatīvā tiek panākts uzlabojums, tad nav pamata papildu investīcijām, lūdzam precizēt, ka neveicot Investīciju plānā norādītos infrastruktūras attīstības pasākumus, var sarukt līdz šim panāktais uzlabojums	Komentārs ņemts vērā. 3. nodaļa ir papildināta atbilstoši sniegtajam komentāram.

5	VARAM, 17/07/2020	3.1. nodaļā ir sniegta uzskatāma informācija par ūdens kvalitāti, taču nav norādīts, kur ūdens kvalitātes statuss tiek tieši ietekmēts no notekūdeņiem vai kādu ietekmi tie atstāj.	Komentārs ņemts vērā. 3.1. sadaļa ir atbilstoši papildināta.
6	VARAM, 21/07/2020	3.1.sadaļā sniegts izvērtējums par to, ka notekūdeņi ietekmē virszemes ūdeņu kvalitāti, bet nav sniegts izvērtējums par virszemes ūdeņu izmantošanu dzeramajam ūdenim; tāpat lūdzam izvērtēt nepieciešamību 4.1.sadaļā analizēt virszemes ūdeņu kvalitāti dzeramā ūdens kontekstā.	Komentārs ņemts vērā. 3.1. sadaļa ir atbilstoši papildināta. Virszemes ūdeņu kvalitāte dzeramā ūdens kontekstā ir analizēta 3.3. sadaļā.
7	VARAM, 21/07/2020	24.lpp. norādīts, ka UBA apsaimniekošanas plānos kā visbūtiskākais punktveida piesārņojums ir atzīts piesārņojums, ko rada notekūdeņi, NAI dūņas. Lūgums pirms šīs informācijas norādīt papildu informāciju par novērtēto vai aprēķināto difūzo piesārņojumu, kas ietekmē virszemes ūdensobjektu ekoloģisko kvalitāti, lai saprastu kopumā to piesārņojuma daļu, kuru būtu iespējams ietekmēt, investējot notekūdeņu infrastruktūras sistēmu attīstībā.	Komentārs daļēji ņemts vērā. Vides pārskats papildināts ar informāciju, kas pieejama Upju baseinu apgabalu (UBA) apsaimniekošanas plānos 2016. – 2021. gadam par izklaidētā piesārņojuma slodzes apjomu un avotiem UBA līmenī.
8	VARAM, 21/07/2020	3.1.3.attēlā lūdzam pārbaudīt, vai ir pareiza norādītā mērvienība tūkstošos attēla labajā pusē; lūdzam izskatīt iespēju attēla nosaukumā norādīt kādās mērvienībās, kurš parametrs norādīts, piemēram, Novadīto notekūdeņu apjoms (m3/gadā) un piesārņojuma slodze (tonnas/gadā) no 1998. līdz 2018. gadam	Komentārs ņemts vērā. Attēla nosaukumā norādītas mērvienības katram parametram. Mērvienība tūkst.m3 ir pārbaudīta, labojumi nav nepieciešami.
9	VARAM, 21/07/2020	Pārskata 6., 26.lpp.norādīts, ka Investīciju plānā analizēta 75 vai 76 aglomerāciju informācija, tomēr Investīciju plānā kopumā, 3.3.tabulā (iztrūkst aglomerācija Nr.70) un pielikumos ir informācija un dati par 74 aglomerācijām	Komentārs ņemts vērā. Vides pārskatā aglomerāciju skaits labots uz 74.
10	VARAM, 21/07/2020	26.lpp. norādīts, ka 63 aglomerāciju NAI novada attīrītos notekūdeņus riska ūdensobjektos, dota atsauce uz 3.1.4.attēlu, tomēr papildu lūdzam uzskaitīt tās 11 aglomerācijas (74-63=11), kas nenovada notekūdeņus riska ūdensobjektos	Komentārs ņemts vērā. Informācija ir precizēta.
11	VARAM, 21/07/2020	3.1.1. un 3.1.2.attēlā ir norādīta ekoloģiskā kvalitāte, pieņemot apzīmējumu krāsās, kas norāda, vai tā ir augsta, laba, vidēja, slikta, ļoti slikta, savukārt 2.pielikumā ekoloģiskās kvalitātes klases norādītas 5 baļļu sistēmā. Lūdzam skaidrot, vai šīs ir divas dažādas izvērtēšanas sistēmas, ja tomēr līdzīgas, lai nodrošinātu sasaisti 3.sadaļā norādīto kvalitātes izvērtējumu, tad būtu vēlams arī 2.pielikumā izmantot apzīmējumus krāsās, kas uzskatāmi raksturo situāciju ūdensobjektā	Komentārs ņemts vērā. 2.pielikums papildināts, papildus 5 baļļu sistēmai norādot apzīmējumus krāsās, pievienoti paskaidrojumi.

12	VARAM, 21/07/2020	29.lpp. sniegts apraksts par 5 aglomerāciju NAI, kurām Investīciju plānā atbilstoši pašu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju sniegtajai informācijai norādītas investīciju vajadzības NAI uzlabojumiem, tomēr nevienā gadījumā Pārskats nesniedz skaidru vērtējumu investīciju pamatotībai vai nepieciešamajam papildu izvērtējumam, lai noteiktu, vai piemēram, būtu nepieciešama lielāka Valsts vides dienesta iesaiste iespējamā rūpnieciskā piesārņojuma radītā NAI darbības kaitējuma konstatēšanai Limbažu, Talsu un Tukuma aglomerācijās	Komentārs nav ņemts vērā, jo attiecas uz investīciju plānu.
13	VARAM, 21/07/2020	3.2.sadaļā pazemes ūdens kā dzeramā ūdens avota izvērtējums, bet nav informācija, vai varētu būt gadījumi, kuros notekūdeņu vai cits punktveida avota (piemēram, vēsturiski piesārņotās vietas) piesārņojums varētu ietekmēt pazemes ūdens resursus	Komentārs nav ņemts vērā. Nav pieejama informācija, kas apliecinātu gadījumus, kuros vēsturiskais piesārņojums varētu ietekmēt pazemes ūdeņus kā dzeramā ūdens avotu.
14	VARAM, 21/07/2020	3.3.sadaļā norādīts, ka saskaņā ar Veselības inspekcijas 2018. gada auditmonitoringa datiem dzeramā ūdens ķīmiskā kvalitāte ir nedaudz pasliktinājusies. Lūdzam papildu skaidrot, vai šie ir reprezentatīvi monitoringa rezultāti, vai sūdzību gadījumu paraugu analīze, kuras rezultāti tādā gadījumā nebūtu attiecināmi uz valstī kopumā nodrošinātā dzeramā ūdens kvalitāti	Komentārs ņemts vērā. 3.3. nodaļa papildināta ar informāciju, ka ūdensapgādes sistēmas, kurās 2018. gadā tika veikts auditmonitorings, kopumā piegādā dzeramo ūdeni 73,4 % Latvijas teritorijas iedzīvotāju, kuriem ir centralizētais dzeramā ūdens pieslēgums. Monitoringa rezultāti uzskatāmi par reprezentatīviem.
15	VARAM, 17/07/2020	35.lpp. ir norādīts, ka: ES Kohēzijas politikas fondu darbības programmas 2014. – 2020. gadam ietvaros tika noteikts indikators – iedzīvotāju īpatsvars, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu pieslēgumi: pieaugums no 82% 2012. gadā līdz 95,4% 2023.gadā. Investīciju plānā norādīts, ka, ņemot vērā īstenotos un īstenošanā esošos investīciju projektus, līdz 2023. gadam vidēji valstī plānots sasniegt vismaz 95.77% centralizētas ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību. Lūdzam precizēt rindkopu, jo Darbības programma Izaugsme un nodarbinātība 2014. – 2020. gada ES fondu plānošanas periodam šo nenosaka (programma pieejama: https://www.esfondi.lv/upload/Planosana/0_op-growth-and-employment.pdf)	Komentārs ņemts vērā. Dzēsta rindkopa par ES Kohēzijas politikas fondu darbības programmas 2014. – 2020. gadam ietvaros noteikto indikatoru.
16	VARAM, 21/07/2020	35.lpp. norādīts, ka Krāslavas pilsētā ilgstoši nav nodrošināta mangāna satura atbilstība dzeramajā ūdenī. lūdzu norādīt iespējamus riskus cilvēka veselībai šādu pagaidu neatbilstību rezultātā	Komentārs ņemts vērā. 3.3. sadaļa atbilstoši papildināta.
17	VARAM, 21/07/2020	36.lpp. norādīts par Investīciju plānā veikto infiltrācijas apjoma aprēķinu; 5.1.tabulā ir izvirzīts ieteikums papildināt Investīciju plānu ar atbalstāmo darbību ilgtspējīgas lietus ūdens sistēmu izveidei (rindkopu, kurā norādīts	Komentārs ņemts vērā. 3.4. sadaļa papildināta, norādot, ka ilgtspējīgu lietusūdens sistēmu izveide nav Investīciju plānā noteikta kā atbalstāmā darbība. Plānā nav

		ieteikums, lūdzu norādīt kolonnā "Vai ieteikums iestrādāts investīciju plānā"). Lūdzam 36.lpp. konstatējuma daļā jau norādīt par Investīciju plānā konstatēto nepilnību, nepieciešamību izvērtēt, kurās aglomerācijas šādi pasākumi būtu prioritāri nepieciešami	izvērtēts, kurās aglomerācijās šādi pasākumi būtu prioritāri nepieciešami.
18	VARAM, 17/07/2020	38.lpp. iekļauto attēlu nepieciešams tulkot valsts valodā.	Komentārs ņemts vērā. Attēls tulkots latviešu valodā.
19	VARAM, 21/07/2020	38.lpp. lūdzam precizēt, ka nozīmīgākais energoresurss, ko patērē ūdenssaimniecība ir elektroenerģija, jo ūdenssaimniecības sektors būtiski patērē arī ūdeni kā resursu	Komentārs ņemts vērā. Teksts precizēts.
20	VARAM, 21/07/2020	3.6.1. tabulā norādīti notekūdeņu dūņu izmantošanas veidi, piemēram lauksaimniecībā, platību rekultivācijā vai apglabāšana atkritumu izgāztuvē. Savukārt kompostēšana, sadedzināšana liecina par pārstrādes veidiem nevis izmantošanu	Komentārs nav ņemts vērā. 3.6.1. tabulā izmantota LVĢMC sagatavotā informācija par notekūdeņu izmantošanas veidiem.
21	VARAM, 17/07/2020	Lūdzam papildināt 41. – 42. lpp. ar informāciju par neapsaimniekotu vai neefektīvi apsaimniekotu notekūdeņu dūņu ietekmi uz klimatu.	Komentārs ņemts vērā. Papildināta 3.5. sadaļa.
22	VARAM, 17/07/2020	Lūdzam sniegt papildus paskaidrojumus 3.7. sadaļas pēdējā rindkopā norādītajam (44. lpp) par neattīrītu ietekmi uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām.	Komentārs ņemts vērā. Papildināta 3.7. sadaļa.
23	VARAM, 21/07/2020	44.lpp. norādītas nepietiekami attīrītu vai neattīrītu komunālo notekūdeņu konstatētās ietekmes uz aizsargājamiem biotopiem Natura 2000 teritorijās. Lūdzam papildu norādīt, kura aglomerācija rada šo papildu negatīvo ietekmi	Komentārs ņemts vērā. Papildināta 3.7. sadaļa.
24	VARAM, 21/07/2020	44.lpp. norādīts, ka plūdu riskam pakļautajās teritorijās atrodas ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti: NAI un ūdens ņemšanas vietas. Lūdzu pievienot pielikumā, kuru aglomerāciju ūdenssaimniecības objekti ir plūdu riska zonā.	Komentārs nav ņemts vērā. 44. lpp iekļauts apkopojums par NAI un ūdens ņemšanas teritorijām, kas atrodas plūdu riskam pakļautajās teritorijās. Datu sagatavošanai ir izmantota informācija no LVĢMC sagatavotajiem upju baseinu apgabalu plūdu riska pārvaldības plāniem 2016.-2021. gadam. Vides pārskata izstrādātājiem nav pieejama detalizēta informācija par visu ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu novietojumu, tādēļ nav iespējams noteikt, kuru aglomerāciju ūdenssaimniecības objekti atrodas plūdu riska zonā.
25	VARAM, 17/07/2020	44.lpp. iekļauts apkopojums par plūdu riskam pakļautajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Lūdzam precizēt, cik no tā ir ar CE virs 2000, kā arī norādīt, kuras aglomerācijas ietilpst nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijās.	Komentārs ņemts vērā. Vides pārskats papildināts ar informāciju par aglomerācijām, kuras atrodas nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijās. Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabalu plūdu riska pārvaldības plānos 2016.-2021.gadam nav pieejama detalizēta informācija par plūdu riskam pakļauto NAI CE.
26	VARAM, 21/07/2020	4.2.sadaļas tabulas 6.punktā lūdzam papildināt, ka tieša piesārņojuma avots augsnei un gruntij ir	Komentārs ņemts vērā. 4.2. sadaļa atbilstoši precizēta.

		no vides kvalitātes prasībām neatbilstošas decentralizētās kanalizācijas	
27	VARAM, 21/07/2020	4.3.sadaļā norādīts, ka investīcijas tiek plānotas, lai nodrošinātu atbilstoša dzeramā ūdens kvalitāti pie patērētāja. Tomēr Investīciju plānā netiek plānotas darbības ēku iekšējo inženiertīklu sakārtošanai, līdz ar to investīcijas vairāk ir vērstas, lai nodrošinātu atbilstošas kvalitātes ūdens sagatavošanu un padevi ūdensapgādes tīklos	Komentārs ņemts vērā. 4.3. sadaļa atbilstoši precizēta.
28	VARAM, 21/07/2020	4.4.sadaļā par resursu izmantošanu, lūdzam iespēju robežās vērtēt arī dūņas kā resursu aprites ekonomikā	Komentārs nav ņemts vērā. Dūņu iespējamā izmantošana ir aprakstīta Vides pārskata 3.6. nodaļā. 4.6. sadaļa papildināta norādot, ka Investīciju plānā ir novērtēti tikai nepieciešamie finanšu ieguldījumi dūņu apsaimniekošanai, bet nav norādīti plānotie/nepieciešamie risinājumi. Līdz ar to, nav iespējams novērtēt Investīciju plānā paredzēto dūņu apsaimniekošanas pasākumu atbilstību aprites ekonomikas principiem.
29	VARAM, 21/07/2020	5.sadaļā vispārīgi norādīt, ka minēti risinājumi būtiskāko negatīvo ietekmju novēršanai un samazināšanai	Komentārs ņemts vērā. 5. nodaļa atbilstoši precizēta.
30	VARAM, 21/07/2020	5.sadaļas tabulas 7.punktā norādītās darbības nodrošinot atjaunojamo enerģiju, bet tāpat šeit būtu minami energoefektivitātes pasākumi sūkņu un iekārtu uzlabojumiem	Komentārs ņemts vērā. 5. nodaļas 7. punkts atbilstoši precizēts.
31	VARAM, 21/07/2020	6.1.sadaļā norādīts, ka Investīciju plāns neparedz alternatīvas īstenošanai. Tomēr Investīciju plānā ir norādītas piemēram, iespējamās jaunās aglomerācijas, tāpat ir piedāvāti Pierīgas situācijas risinājumi, līdz ar to šajā Pārskatā būtu sniedzams pamatots izvērtējums par piedāvātajām alternatīvām	Komentārs nav ņemts vērā. Kopumā centralizēta notekūdeņu savākšana samazina piesārņojuma risku un garantē noteiktu attīrīšanas līmeni, kas ir vieglāk kontrolējams. Investīciju plānā sniegts vispārīgs Rīgas aglomerācijas attīstības apraksts, turklāt uzskaitīta virkne problēmjautājumu (t.sk. Rīgas NAI nepietiekamā nākotnes hidrauliskā jauda, kuras palielināšanai nepieciešamas ievērojamas investīcijas). Vides ietekmju izvērtējums būtu veicams plānoto attīstības projektu tehniski-ekonomiskajam pamatojumam. Vides pārskata izstrādātāji piekrīt Investīciju plānā ietvertajam secinājumam: "Rīgas NAI hidrauliskās jaudas nākotnē var būt nepietiekošas. Ņemot vērā, ka notekūdeņi NAI ieplūst no tuvējās Pierīgas (Ķekava, Mārupes, Lidosta, Babīte, Jūrmala, Baltezers), kur iedzīvotāju skaits palielinās, pietrūks attīrīšanas iekārtu jaudas nodrošināt visu notekūdeņu attīrīšanu. Tomēr jau šobrīd var konstatēt NAI piesārņojuma attīrīšanas jaudu iztrūkumu. Lai saglabātu attīrīto notekūdeņu izplūdes rādītājus

			esošajā līmenī, ir nepieciešami risinājumi piesārņojuma jaudu attīrīšanu palielināšanā. Ir jāpieņem kopīgs lēmums Pierīgas pašvaldībām, SIA "Rīgas ūdens", Valsts vides dienestam, Dabas aizsardzības pārvaldei, Sabiedrisko pakalpojumu regulatoram un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai par notekūdeņu attīrīšanas ilgtermiņa risinājumiem visās Pierīgas pašvaldībās."
32	VARAM, 21/07/2020	7.sadaļā norādīti iespējamie kompensējošie pasākumi, ja pasākumi skar Natura 2000 teritorijas, ES nozīmes sugas vai biotopus. Tomēr tā kā kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu un objektu izbūve esošo vai paplašināto aglomerāciju robežās var skart privāto zemju īpašumus, tad būtu izvērtējami arī kompensējošie pasākumi no šī viedokļa	Komentārs nav ņemts vērā. Kompensējošie pasākumi Vides pārskatā tiek skatīti tikai likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” kontekstā.
33	VARAM, 21/07/2020	9.1.tabulas 1.punktā noteikts indikators, kas paredz noteikt virszemes ūdensobjektus ar būtiski punktveida piesārņojuma slodzi. Lūdzam skaidrot, kā ir plānots noteikt slodzes būtiskumu, un iespējams indikatora formulējumā izvairīties no vārda “būtisks” lietošanas	Komentārs ņemts vērā. Indikators precizēts.
34	VARAM, 21/07/2020	9.1.tabulas 3.punktā noteiktajā indikatorā papildināt atbilstoši Komunālo notekūdeņu direktīvas izpratnei, ka atbilstība tiek nodrošināta, ja aglomerācijā tiek sasniegts 98% pārklājuma līmenis, vienlaikus nodrošinot, ka ar decentralizētajiem risinājumiem apkalpoto iedzīvotāju skaits nepārsniedz 2000	Komentārs ņemts vērā. Indikators precizēts.
35	VARAM, 21/07/2020	9.1.tabulas 5.punkta rādītājā paredzēt ne tikai jaunu, bet arī uzlabotu asenizācijas punktu skaitu	Komentārs ņemts vērā.
36	VARAM, 21/07/2020	9.1.tabulas 6.un 7.punktā norādītos rādītājus izskatīt iespēju apvienot, turklāt paplašinot tvērumu, piemēram Uzstādīto atjaunojamo energoresursu iekārtu skaits ūdenssaimniecības (notekūdeņu un dzeramā ūdens apgādes) pakalpojumu nodrošināšanai	Komentārs ņemts vērā.
37	VARAM, 21/07/2020	63.lpp. kopsavilkumā par resursu izmantošanu paredzēt darbības notekūdeņu dūņu sagatavošanai apstrādei aprites ekonomikas kontekstā	Komentārs nav ņemts vērā. Skat. atbildi uz komentāru Nr. 28.
38	VARAM, 21/07/2020	1. pielikumam lūdzu norādīt nosaukumu un pieņemtos apzīmējumus	Komentārs ņemts vērā. Pievienots nosaukums un atsauce uz 4.1. tabulu.
39	VARAM, 21/07/2020	2.pielikuma tabulas noslēgumā lūdzam norādīt pieņemtos apzīmējumus ekoloģiskās kvalitātes klasēm, kā arī saldūdeņu biotopu kodiem. Ja iespējams, lūdzam 2.pielikuma tabulā papildu norādīt biotopu kvalitātes novērtējumu katrā ūdensobjektā	Komentārs daļēji ņemts vērā. Norādīti ekoloģiskās kvalitātes klašu apzīmējumi un biotopu kodī. Biotopu kvalitātes novērtējumu katrā ūdensobjektā nav iespējams pielikt, jo viena ūdensobjekta biotopa kvalitātes novērtējums atsevišķa ūdensobjekta posmos var atšķirties vienas aglomerācijas ietvaros.

40	VARAM, 17/07/2020	2.pielikums sniedz uzskatāmu sarakstu ar notekūdeņu aglomerācijām un ūdensobjektiem tajās vai to tuvumā. Lūdzu papildināt tabulu ar informāciju par NAI izlaidēm.	Komentārs ņemts vērā. 2. pielikums papildināts.
41	Valsts Vides dienests 22/07/2020	Plānā un Vides pārskata projektā ieteicams lietot vienotus apzīmējumus, piemēram, Plāna 16.lpp. sniegta informācija par Ūdens-2 atskaiti, savukārt 131.lpp. norādīts statistikas pārskats „2-Ūdens”, un Vides pārskata projektā norādīts Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu”.	Komentārs ņemts vērā. Papildināts apzīmējumu saraksts.
42	Valsts Vides dienests 22/07/2020	Lūdzam precizēt aglomerāciju skaitu: <ul style="list-style-type: none"> • Plāna 5.lpp. norādīts, ka tika apsekoti 75 aglomerāciju pārstāvji; • Plāna 6.lpp. norādīts, ka veikts investīciju ieguldījumu novērtējums, ieguldījumu virzienu prioritizācija un apkopota informācija par investīciju vajadzībām 74 apdzīvotajās vietās; • Plāna 21.lpp. norādīts, ka datu apkopojums un analīze veikta par 74 Pasūtītāja norādītajām aglomerācijām • Vides pārskata projekta 6.lpp. norādīts, ka Plāna ietvaros ir analizēti investīciju ieguldījumu virzieni 76 aglomerācijās. 	Komentārs ņemts vērā. Vides pārskatā precizēts, ka investīciju novērtējums veikts 74 aglomerācijās.
43	Dabas aizsardzības pārvalde 22/07/2020	Lai arī attiecībā uz jūras vidi SIVN ir norādīta Latvijas ratificētā Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija, kas pieņemta 1974.gadā (turpmāk – Helsinku konvencija), tomēr SIVN tekstā pēc būtības ietekme uz jūras vidi kā atsevišķs aspekts nav apskatīta un vērtēta. Lūdzam šo aspektu iekļaut SIVN, jo: <p>1.1. Rīgas pilsēta (66 8724 iedz.) caur notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (turpmāk – NAI) “Daugavgrīva” novada savus attīrītos notekūdeņus tieši Rīgas jūras līcī. Jāpiezīmē, ka pēc esošās informācijas NAI “Daugavgrīva” attīra arī līdz 30% no Jūrmalas (55 575 iedz.) pilsētas notekūdeņiem. Arī Salacgrīvas pilsēta savus notekūdeņus ievada tieši Rīgas jūras līcī. Proti, vairāk nekā 30% no valsts iedzīvotājiem savus notekūdeņus ievada Rīgas jūras līcī. Papildus arī Liepājas (74 637 iedz.) un Ventspils (37 657 iedz.) pilsētas notekūdeņu ievadīšanas vietas atrodas tiešā Baltijas jūras tuvumā.</p> <p>1.2. HELCOM Baltijas jūras Rīcības plānā līdz 2021.gadam paredzēts samazināt ietekmi no attīrīšanas iekārtām, paredzot konkrētus samazinājuma līmeņus attīrīšanas iekārtām ar dažādiem cilvēkekvivalentiem (CE) (Skat. HELCOM Rekomendācijas 28E/5 “Municipal waste treatment”). Atsevišķa Rekomendācija 28E/6 ir attiecināta arī uz skrajciemiem un individuālām teritorijām ar noslodzi līdz 300 CE. Uz tām attiecinātie samazinājuma lielumi bija jāpanāk ne vēlāk kā līdz 2018. gadam. Investīciju plānos neiekļaujot apdzīvotās vietas ar</p>	Komentārs daļēji ņemts vērā. <p>1.1. – 1.4: Komentārs ņemts vērā. 3.1. nodaļa papildināta ar UBA apsaimniekošanas plānos pieejamo informāciju par punktveida piesārņojuma slodzes novērtējumu uz pārejas un piekrastes ŪO.</p> <p>1.5.: Komentārs daļēji ņemts vērā. Notekūdeņu pārvaldības sistēmas ietekme izvērtēta kā ietekme uz īpaši aizsargājamiem (ES nozīmes) biotopiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kas ir būtiskākais ietekmes veids uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.</p> <p>Komunālo notekūdeņu ietekme uz konkrētām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vērtējama attiecīgo teritoriju Dabas aizsardzības plānos, kā arī ūdenssaimniecības investīciju projektu ietvaros veikto ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Skat. arī atbildi uz komentāru Nr. 45.</p>

		<p>cilvēkekivalentu zem 2000 CE, nav izmantota iespēja sakārtot un pildīt Helsinku konvencijas uzstādītās prasības.</p> <p>1.3. Aprakstot virszemes ūdeņu ekoloģisko stāvokli, pie tiem norādīti arī 3 pārejas un 5 piekrastes ūdensobjekti, kas fiziski atrodas jūras vidē. No tiem Piekrastes ūdensobjektu LVA, LVB un LVCDE ekoloģiskā kvalitāte ir novērtēta kā slikta, piekrastes ūdensobjekta LVF un pārejas ūdensobjekta LVT kvalitāte novērtēta kā vidēja. Korekti būtu jūras ūdeņus un virszemes ūdeņus nodalīt atsevišķās apakšnodalās.</p> <p>1.4. Augu barības un citu piesārņojošo vielu izplatīšanās jūras vidē atšķiras no barības vielu izplatības ūdenstecēs, jo piesārņojums difundē ne tikai esošo jūras straumju, bet arī mainīgo vēja apstākļu ietekmē. Šādā gadījumā ietekmes zona var būt ievērojama. Par to netieši liecina arī SIVN ievietotā karte, kurā piekraste un pārejas zonas ūdeņu kvalitāte uz rietumiem no Rīgas NAI notekūdeņu ievadīšanas rajona aprakstīta kā "slikta", lai arī šajā krasta zonā esošajā Jūrmalas pilsētā darbojas 2 NAI.</p> <p>1.5. Nevienā no dokumentiem (SIVN un Investīciju plāni) atsevišķi nav pievērsta uzmanība notekūdeņu jautājumiem tieši īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Vairāk šie jautājumi ir skatīti, sadalot valsts teritoriju pa apdzīvotām vietām. Tādās teritorijās kā Nacionālie parki un dabas parki, kur ir izvietojušās diezgan blīvi apdzīvotas vietas, nepieciešams pievērst lielāku uzmanību īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un notekūdeņu jautājumus skatīt arī no šo teritoriju aizsardzības aspekta. Vienlaikus uzskaitot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un uz tām iespējami radītās ietekmes, SIVN nav norādītas aizsargājamās jūras teritorijas. Ministru kabineta 2010.gada 5.janvāra noteikumos Nr.17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām" ir uzskaitītas 7 aizsargājamās jūras teritorijas. Norādām, ka, piemēram, Salacgrīvas pilsētas NAI izvads jūrā atrodas 3 km attālumā no aizsargājamās jūras teritorijas "Ainaži-Salacgrīva", bet Ainažu pilsēta savus notekūdeņus caur Blusupīti ievada tieši minētajā aizsargājamajā jūras teritorijā.</p>	
44	Dabas aizsardzības pārvalde 22/07/2020	<p>Attiecībā uz starptautisko saistību izpildi saistībā ar Investīciju plāniem papildus netieši norādāma arī Eiropas Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992.gada 21.maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, jo atbilstoši tai tiek noteiktas Natura 2000 teritorijas jūrā, lai saglabātu Eiropas Savienības nozīmes dzīvotnes. Piesārņojums, kas nokļūst jūrā, pastiprina eitrofikācijas procesus un apdraud bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.</p>	Komentārs ņemts vērā.

45	Dabas aizsardzības pārvalde 22/07/2020	Ne Investīciju plānos, par ko sniegts SIVN, ne arī turpmāk SIVN nav vērtēta starptautisko saistību izpilde, tāpēc Pārvalde lūdz papildināt SIVN, norādot, kā Investīciju plānu ieviešana sekmēs starptautisko saistību īstenošanu, tostarp arī attiecībā uz vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomu.	Komentārs nav ņemts vērā. 1. nodaļā ir norādīts, ka Investīciju plāna izstrādes virsmērķis ir normatīvo aktu prasību ieviešana ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas jomā. Novērtējuma 4. nodaļā ir veikts Investīciju plāna īstenošanas ietekmju izvērtējums, tai skaitā, ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ĪADT. Detalizētāku izvērtējumu par plāna ieviešanas ietekmi uz starptautisko saistību īstenošanu, tostarp arī attiecībā uz vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomu, šajā stadijā nav iespējams veikt, jo plānā ir tikai uzskaitītas ūdenssaimniecības uzņēmumu identificētās nepieciešamās investīcijas. Plāns neietver sarakstu ar konkrētiem pasākumiem noteiktās aglomerācijās, kas tiks īstenoti plāna ietvaros.
46	Dabas aizsardzības pārvalde 22/07/2020	SIVN 3.7.apakšnodaļā "Bioloģiskā daudzveidība" norādīts, ka nepietiekami attīrītu vai neattīrītu komunālo (sadzīves) notekūdeņu negatīva ietekme uz aizsargājamiem biotopiem identificēta vairākās Natura 2000 teritorijās, norādot 14 konkrētas teritorijas. Pārvalde vērš uzmanību, ka šādas negatīvas ietekmes ir konstatējamas lielākā skaitā Natura 2000 teritoriju, nekā norādīts SIVN, taču ne visas šīs teritorijas ir identificētas un ietekmes būtiskums izvērtēts, līdz ar to iesakām šīs teritorijas minēt kā piemērus, vienlaikus norādot, ka problēma pastāv arī citās Natura 2000 teritorijās.	Komentārs ņemts vērā. 3.7. sadaļa ir atbilstoši papildināta.
47	Dabas aizsardzības pārvalde 22/07/2020	Par plānotajām investīcijām attiecībā uz kanalizācijas tīklu attīstību, pārbūvi un atjaunošanu ietekmes vērtējums ir pozitīvs, ja tiek nodrošināts, ka NAI tiek ekspluatētas ar atbilstošu jaudu un noslodzi. Kā piemēru norādām situāciju dabas liegumā "Dūņezers", kur, neraugoties uz veiktajām investīcijām ūdenssaimniecībā, turpinās paaugstināta piesārņojuma ieplūde Dūņezērā. Tāpēc aicinām SIVN ietvert vērtējumu par to, vai un kādu ietekmi uz virszemes ūdeņu kvalitāti ir atstājušas līdz šim veiktās investīcijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.	Komentārs nav ņemts vērā. SIVN ietvaros nav iespējams detalizēti izvērtēt visu NAI veikto investīciju ietekmi uz virszemes ūdeņu kvalitāti. Punktvēda piesārņojuma (t.sk. komunālo notekūdeņu) ietekmes uz ūdensobjektiem novērtējums tiek veikts UBA apsaimniekošanas plānu ietvaros, līdz ar to, aktualizēta informācija būs pieejama nākamā perioda (2021.-2027.) UBA apsaimniekošanas plānos. Saistībā ar Natura 2000 teritoriju dabas liegumu Dūņezers, Vides pārskatā ir norādīts, ka, neskatoties uz NAI rekonstrukciju, neatbilstoša notekūdeņu attīrīšana ir saistīta ar nepilnīgu ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanu no uzņēmuma "Limbažu siers". Līdz ar to, šis jautājums jārisina ūdenssaimniecības uzņēmumam sadarbībā ar ražošanas uzņēmumu. Papildus N un P slodzi rada ap ezeru esošo dzīvojamo māju un vasarnīcu kanalizācijas iekārtas, kuras nav pieslēgtas centralizētai sistēmai.
48	Dabas aizsardzības pārvalde	SIVN 5.nodaļā "Risinājumi būtiskāko ietekmju novēršanai un samazināšanai" uzskaitītie risinājumi būtiskāko ietekmju novēršanai un	Komentārs ņemts vērā. 5. nodaļa ir atbilstoši papildināta.

	22/07/2020	<p>samazināšanai ir nepilnīgi un tos nepieciešams papildināt. Kā risinājums decentralizēto notekūdeņu apsaimniekošanai SIVN tiek norādīta tikai notekūdeņu pieņemšanas punktu tīkla paplašināšana, atzīstot, ka šāds risinājums ir dārgs un mazefektīvs. SIVN netiek apspriestas jau esošās iestrādes notekūdeņu efektīvai attīrīšanai. Kā tādas norādāmas, piemēram, mākslīgo mitrāju sistēmu attīstīšana. Šādām sistēmām ir arī pozitīva ietekme vietējās bioloģiskās daudzveidības uzturēšanā. Alternatīva notekūdeņu pieņemšanas punktu tīkla paplašināšanai var kalpot arī INTERREG projekta “Ūdens emisijas un to samazināšana ciemu kopienās – Baltijas Jūras Reģionu piekrastes ciemi kā pilotteritorijas” (Willagewaters) ietvaros izstrādātais Interaktīvais instruments vides saudzēšanas un izmaksu ziņā efektīvāko individuālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izvēlei (skat. https://www.villagewaters.eu/lat).</p>	
--	------------	---	--